

SNELLE GROEI VAN CERTIFICERING

Waar in de beginjaren bij (certificering van) duurzaam bosbeheer de tropische bossen centraal stonden, staan nu alle bossen in de wereld in de schijnwerpers. Niet omdat bossen wereldwijd slecht worden beheerd, maar omdat de wereld haar ogen steeds meer richt op 'duurzaamheid'. Dit biedt kansen voor bos en hout, omdat zij producten en diensten leveren aan de maatschappij die duurzaam, dus blijvend voort te brengen zijn. Daarom zie je wereldwijd dat deze sector reageert. Van Maleisië tot Finland en van Canada tot Polen. Voor het zevende achtereenvolgende jaar wijdt de SBH een Bos en Hout Bericht aan dit onderwerp.

1999 nr. 5

SBH
STICHTING BOS EN HOUT

Waar de afgelopen jaren in veel landen aan allerlei initiatieven werd gewerkt, zie je nu dat naast het systeem van de Forest Stewardship Council (FSC) ook de andere systemen daadwerkelijk van start gaan. Zo zal dit jaar naar verwachting het eerste hout op de markt komen dat gecertificeerd is volgens het Finse systeem. Hetzelfde geldt voor Canadees hout dat volgens het systeem van de Canadian Standards Association (CSA) is gecertificeerd. Daarnaast werken de Europese particuliere bouseigenaren aan een eigen systeem dat speciaal rekening houdt met de positie van de zeer vele kleine bouseigenaren die Europa kent. Mogelijk dat ook dit systeem dit jaar operationeel wordt. Hetzelfde geldt voor het systeem dat Maleisië aan het opzetten is.

Dit Bos en Hout Bericht geeft een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen. Allereerst geeft het echter de belangrijkste resultaten van twee recent verschenen onderzoeken over enerzijds het Nederlandse beleid gericht op duurzaam bosbeheer en anderzijds de markt van gecertificeerd hout en de verwachtingen die verschillende partijen hebben ten aanzien van de ontwikkeling van de markt(kansen) van dit hout.

DE '2000 DOELSTELLING' VAN DE NEDERLANDSE REGERING

Het European Forest Institute (EFI) heeft in opdracht van de Nederlandse overheid een tussentijdse evaluatie uitgevoerd van de mate waarin de '2000 doelstelling' van de regering is bereikt. De '2000 doelstelling' houdt in dat de regering ernaar streeft dat het in Nederland verhandelde en gebruikte hout in het jaar 2000 afkomstig zal zijn uit landen en/of gebieden waar het bosbeleid gericht is op bescherming en duurzaam beheer. Het evaluatierapport geeft onder andere aan dat Nederlands hout voor een groot deel ($\pm 75\%$) afkomstig is uit Europa en dan met name de buurlanden,

Scandinavië en Finland. De meeste Europese landen hebben al een beleid gericht op bescherming en duurzaam bosbeheer geïmplementeerd (bijvoorbeeld via de Boswet). Veel Oost-Europese landen hebben een nieuw bosbeleid en/of een nieuwe boswet, waarin het duurzaamheidsprincipe is opgenomen. Naast ontwikkelingen op beleidsmatig niveau, vinden er in een aantal landen (ook) ontwikkelingen plaats op het gebied van certificering van duurzaam bosbeheer. Het rapport geeft aan dat er vooral in

De belangstelling voor certificering is wereldwijd

Scandinavië en Finland grootschalige ontwikkelingen plaatsvinden. Daarnaast zijn Duitsland, Nederland en enkele Oost-Europese landen actief. Daar staat tegenover dat in landen als Frankrijk en Rusland de implementatie van certificeringsprogramma's nog niet echt van de grond lijkt te komen. Het rapport constateert dat Europa het beste perspectief biedt als het gaat om de levering van duurzaam geproduceerd hout. Ook in landen buiten Europa vinden positieve ontwikkelingen plaats. De publicatie van de EFI noemt daarbij met name Noord-Amerika en Indonesië, Maleisië en Brazilië. De ontwikkelingen in Afrika, met uitzondering van Ghana, zijn minder gunstig. Het rapport constateert dat het meeste

bosbeheer in Nederland zelf als duurzaam kan worden bestempeld. Problemen bestaan echter met name met betrekking tot de ecologische kwaliteit en de economische duurzaamheid van de sector. Punt van zorg is verder dat het met de huidige boswet nog steeds mogelijk is dat voor bossen die moeten plaatsmaken voor bijvoorbeeld wegen of huizen elders geen nieuw jong bos wordt aangeplant. Het rapport concludeert dat het niet realistisch lijkt dat de '2000 doelstelling' volledig wordt gerealiseerd, maar dat wel gesteld kan worden dat er vele positieve ontwikkelingen zijn waaraan het Nederlandse beleid heeft bijgedragen. Naar verwachting zal in het jaar 2000 het merendeel van de houtproducten op de Nederlandse markt uit duurzaam beheerde bossen komen. Een andere conclusie van het rapport is dat ondanks de vele initiatieven die zijn opgestart er nog steeds zorgen zijn over onder andere de certificeerbaarheid van kleinschalig bosbezit, de werkelijke kosten en baten, de balans tussen vraag en aanbod en de harmonisatie van de verschillende certificeringsschema's.

DE MARKT: STAND VAN ZAKEN EN VERWACHTINGEN

Dit voorjaar publiceerde SBH een rapport dat is opgesteld in opdracht van de Ministeries van EZ en LNV en het bedrijfsleven, waarin de ontwikkelingen op het gebied van certificering geanalyseerd worden op de gevolgen voor vraag en aanbod op de Nederlandse markt. SBH heeft hiervoor bedrijven en andere betrokkenen geïnterviewd. Uit de resultaten van dit onderzoek en uit een onderzoek dat SBH voor het European Forest Institute uitvoerde blijkt dat de Nederlandse markt voor gecertificeerd hout in 1998 tussen de 15.000 en 20.000 m³ r.e.¹ uitkwam. Dit komt overeen met ruwweg 0,2% van de Nederlandse houtmarkt (exclusief papier en karton) in Nederland. De doe-het-zelf-sector en de bouw zijn de twee sectoren waar het gecertificeerde hout vooral naar toe gaat.

Organisaties die als 'pioniers' kunnen worden omschreven (dit kunnen bedrijven zijn, maar ook Milieudefensie en stichting Keurhout vallen hieronder) geven diverse redenen aan voor het kopen van gecertificeerd hout. De meest genoemde reden is: de overheid die het hout toepast in (voorbeeld)projecten. Daarnaast wordt ook een aantal keren genoemd dat bedrijven het hout kopen uit imago-overwegingen. Denk hierbij aan bedrijven als Ohra en KBB/Hema.

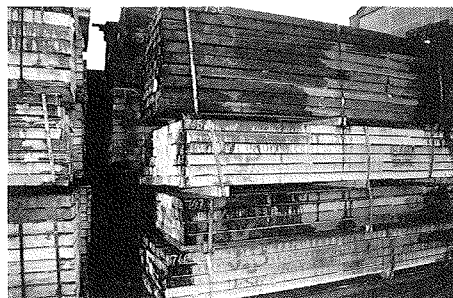
Het belangrijkste probleem dat bedrijven noemen bij het veroveren van de markt van gecertificeerd hout is: problemen met de aanvoer. Enkele bedrijven wijzen er daarbij op dat de aanvoer van gecertificeerd hout nog geen constante stroom is geworden: de stroom die er is bestaat uit 'losse' partijen. Daarnaast constateren enkele bedrijven dat klanten niet bereid zijn meer te betalen

voor gecertificeerd hout. De diverse bedrijven geven verschillende trends aan, maar er is maar één trend die meerdere bedrijven melden: er komt steeds meer vraag. Er is nog geen duidelijk beeld over de prijsvorming van gecertificeerd hout ten opzichte van niet-gecertificeerd hout. De markt voor gecertificeerd hout verkeert duidelijk nog in een pioniersfase.

De benaderde beleidsambtenaren gaven aan dat de nota 'Houtcertificering' met daarin de minimumeisen en het Duurzaam Bouwen beleid ('20% meer hout in de bouw') de belangrijkste beleidsmatige invloeden zijn op de markt voor gecertificeerd hout.

Gevraagd naar gewenste ontwikkelingen geeft een aantal pioniers aan dat de overheid het goede voorbeeld moet geven door bij eigen aanbestedingen om gecertificeerd hout te vragen. Verder raden een aantal ondervraagden de overheid aan om het gebruik van gecertificeerd hout in andere bouwprojecten te stimuleren. Het is lang niet zeker of gecertificeerd hout ooit een marktaandeel van 100% zal bereiken. Er zullen altijd landen zijn die niet (al) hun bossen zullen laten certificeren. Hout uit deze bossen komt ook op de (wereld-)markt en met de huidige regels van de WTO en de EU is het onmogelijk om dit hout van de Nederlandse markt te weren.

Het SBH-rapport heeft ook gekeken naar de marktontwikkelingen die op buitenlandse markten voor gecertificeerd hout plaatsvinden. Daaruit kwam naar voren dat

Certificering stimuleert duurzaam bos en hout

in Europa het Verenigd Koninkrijk op dit moment de grootste markt heeft voor gecertificeerd hout. Gezien de grote binnenlandse vraag is export naar Nederland de komende jaren naar verwachting niet aan de orde. Zweden daarentegen zal de komende jaren wel steeds meer gecertificeerd hout exporteren. Zeker is dat ook Fins hout naar de Nederlandse markt zal komen als het eigen Finse certificeringssysteem in de praktijk toegepast gaat worden. In potentie kan het Poolse gecertificeerde hout naar Nederland geëxporteerd worden: er is veel hout beschikbaar en het lijkt er op dat er nauwelijks een interne markt is voor dit hout. Export naar Nederland is echter niet waarschijnlijk, omdat de Poolse houtverwerkende en -handelende sector niet over de juiste logistiek beschikt om (grootschalig) te exporteren.

Tabel 1
Gecertificeerd bosareaal volgens FSC-methodiek per 30 april 1999.

	Aantal gecertificeerde bosgebieden	ha
België	3	4.342
Italië	1	11.000
Duitsland	3	407.871
Nederland	9	69.064
Polen	7	2.959.013
Verenigd Koninkrijk	14	18.343
Tsjechië	1	10.441
Zweden	24	7.516.806
Zwitserland	2	2.112
Belize	1	95.800
Bolivia	5	440.933
Brazilië	7	624.666
Canada	3	211.013
Costa Rica	7	25.173
Guatemala	1	12.217
Honduras	3	18.127
Indonesië	1	62.278
Maleisië	1	55.083
Mexico	5	119.904
Namibië	1	49.000
Nieuw Zeeland	2	45.025
Panama	1	23
Papua Nieuw Guinea	1	4.310
Paraguay	1	16.000
Solomon Islands	4	41.606
Zuid Afrika	11	496.780
Sri Lanka	3	12.726
U.S.A.	52	1.535.332
Zambia	1	1.273.700
Zimbabwe	1	24.840
TOTAAL	175	16.163.538

Het rapport heeft ook gekeken naar de marktontwikkelingen in de VS en Maleisië. Zowel in de VS als in Maleisië is geen (noemenswaardige) markt voor gecertificeerd hout. In beide landen is op dit moment naar verhouding slechts een klein deel van het bos gecertificeerd. Vanuit de VS en Maleisië zijn er op korte termijn geen omvangrijke ladingen gecertificeerd hout te verwachten omdat de marktkansen van dit hout nog niet overtuigend zijn bewezen.

Het rapport constateert dat uit de diverse ontwikkelingen een beeld naar voren komt waaruit blijkt dat een aantal factoren belangrijk lijken te zijn voor de richting, waarin 'certificering' zich ontwikkelt. Deze factoren zijn:

- kosten van certificering
- de bereidheid van consumenten om meer te betalen voor gecertificeerd hout
- de mogelijkheden van groeps-certificering
- (constante) aanvoer
- de (succesvolle) introductie van andere (dan FSC) certificeringssystemen (vooral systemen die door particuliere boseigenaren gedragen worden).

UPDATE DIVERSE ONTWIKKELINGEN

Per 30 april 1999 is er wereldwijd ruim 16 miljoen hectare bos gecertificeerd volgens de criteria van de Forest Stewardship Council (FSC). Het areaal FSC-gecertificeerd bos is daarmee verdubbeld in

Tabel 2

FSC gecertificeerd bosareaal in Nederland per 30 april 1999	ha.
Dienst Groen- Natuur en Landschap	571
Gemeente Arnhem	1.304
Gemeente Ede	2.044
Gemeente Lelystad	465
Gemeente Renkum	283
Koninklijke houtvesterij Het Loo	8.058
Staatsbosbeheer, Gelderland	16.425
SBB, Flevoland-Overijssel	18.200
SBB, Groningen-Drenthe	21.714
TOTAAL	69.064

een jaar tijd. Daarvan ligt 18% in de tropen, 52% ligt in Europa en 11% in Noord-Amerika (zie tabel 1). Uit tabel 1 blijkt dat 175 bosarealen in 30 verschillende landen zijn gecertificeerd. Uit het grote aantal hectares en het relatief kleine aantal beheerseenheden, is af te leiden dat de afzonderlijke gecertificeerde bosgebieden een groot oppervlak hebben. Met name staatsbossen en bossen in eigendom van grote houtverwerkende industrieën maken gebruik van FSC-certificering.

Certificeringactiviteiten in Nederland

In Nederland is op dit moment alleen nog maar bos gecertificeerd volgens de principes van FSC. In totaal gaat het nu om 69.000 hectare bos. Tabel 2 geeft weer welke bossen op dit moment gecertificeerd zijn. Opvallend is dat het in alle gevallen gaat om bossen die gelieerd zijn aan de overheid. De voornaamste reden voor gemeentes om hun bossen te certificeren is dat het voor hen op deze manier makkelijker wordt om verantwoording af te leggen aan het gemeentebestuur over het gevoerde bosbeheer. Staatsbosbeheer certificeert vooral omdat het marktkansen ziet voor gecertificeerd hout.

Stichting Keurhout

Keurhout heeft onlangs de certificaten van het Zweedse Assidomän positief beoordeeld. Daarmee is het eerste gecertificeerde Scandinavische gezaagd naaldhout met een Keurhout-keur leverbaar. Keurhout is verder betrokken bij enkele proefprojecten in Finland, Zweden en Maleisië. Hout uit Maleisische proefprojecten dat nog geen certificaat had, maar wel een verklaring van Keurhout dat aan certificering gewerkt wordt, vindt gretig aftrek op de markt. Het proefproject in Finland wordt op zeer korte termijn afgerond.

FSC-landentafel

Eind 1997 is de Nederlandse 'FSC-landentafel' van start gegaan, met als doel om de internationale FSC-criteria voor duurzaam bosbeheer te vertalen naar de Nederlandse omstandigheden. De 'tafel' is inmiddels tot een eindversie gekomen die door alle deelnemers is geaccepteerd. Het voorstel zal binnenkort openbaar worden, waarna iedereen die erop wil reageren, zijn mening kan geven. Daarna gaat het

voorstel een publieke consultatieronde in. De suggesties die daaruit voortkomen zullen dan door de deelnemers aan de landentafel besproken worden en leiden tot een definitief voorstel dat dan ter goedkeuring aan het hoofdkwartier van FSC ter goedkeuring voorgelegd zal worden.

Initiatief wetsvoorstel Vos

Vorig jaar nam de Tweede Kamer een initiatief wetsvoorstel aan van het Kamerlid Vos van Groen-Links. Het wetsontwerp houdt in dat vanaf 2000 al het hout en de producten ervan die in Nederland op de markt komen van een sticker moeten zijn voorzien: een groene sticker voor duurzaam geproduceerd hout (-producten) en een rode sticker voor al het andere hout. De Eerste Kamer besloot vorig jaar dat het wetsontwerp eerst ter notificatie moest worden voorgelegd aan de Wereldhandelsorganisatie en de EU. Beide organisaties hebben aangegeven dat men het voorstel strijdig acht met internationale afspraken over vrije handel. Mevrouw Vos moet nu bepalen wat ze met het voorstel gaat doen. Het voorstel zal naar verwachting hoe dan ook dit jaar geen kracht van wet kunnen krijgen.

Initiatief van de Europese bouseigenaren

In augustus 1998 hebben particuliere bouseigenaren uit een aantal Europese landen het initiatief genomen om te werken aan een systeem dat moet zorgen voor harmonisatie van certificeringssystemen in Europa. Organisaties van bouseigenaren uit de meeste Europese landen, waaronder Nederland, werken mee aan dit proces, dat

Foto: FFA

In Finland werkt men aan een certificatiesysteem dat ook geschikt is voor kleine bouseigenaren

verder ondersteunt wordt door de houthandel en papierindustrie. Dit proces staat bekend onder de naam: 'Pan-European Forest Certification' (PEFC). Het doel van het project is om een raamwerk voor een vrijwillig certificeringssysteem te ontwikkelen. Dit raamwerk moet aangeven aan welke minimum eisen duurzaam bosbeheer moet voldoen (gebaseerd op de Helsinki-criteria) en aan welke eisen nationale certificeringssystemen moeten voldoen. PEFC zal ook een label introduceren voor het hout afkomstig uit PEFC-goedgekeurde bossen.

Het principe van het te ontwikkelen systeem is dat de deelnemende landen elkaars systemen erkennen, mits het om

systemen gaat die op verantwoorde wijze invulling geven aan de afspraken die zijn gemaakt tijdens het Helsinki-proces. De gesprekspartners hebben verder aangegeven veel belang te hechten aan een goed systeem voor groepscertificering, aangezien in de meeste Europese landen sprake is van grote aantallen particuliere bouseigenaren die gemiddeld een klein bosareaal in hun bezit hebben. Het PEFC-systeem moet in eind juni 1999 klaar zijn.

Initiatieven in diverse landen

Finland

In Finland hebben bouseigenaren, de houtsector, vakbonden, de jagersvereniging, consumentenorganisaties en andere organisaties de afgelopen drie jaar samengewerkt om een vrijwillig certificeringssysteem te ontwikkelen dat (ook) geschikt is voor kleine bouseigenaren. Als resultaat is er nu een systeem voor de certificering van duurzaam beheerde bossen dat is gebaseerd op Europese afspraken die in 1993 in Helsinki zijn gemaakt. Het 'Finnish Forest Certification System' (FFCS) maakt gebruik van ISO-14001-procedures.

Afgelopen maart is een begin gemaakt met het implementeren van het FFCS. Hiervoor is de 'National Forest Certification Council' (NFCC) opgericht. Veel belangenorganisaties nemen deel aan het werk van deze organisatie, maar milieuorganisaties hebben te kennen gegeven te willen werken aan een FSC-standaard voor Finland. Zij hebben daarom gekozen om niet deel te nemen aan het werk van de NFCC.

De NFCC heeft als doel dit jaar zeven bosgroepen (= verenigingen van bouseigenaren) te certificeren. Dit komt overeen met 12 miljoen hectare bos. Verwacht wordt dat in de herfst van dit jaar de eerste FFCS-certificaten uitgereikt kunnen worden aan bosbeheerders. Het is bedoeling dat het FFCS dit najaar ter goedkeuring voorgelegd zal worden bij het 'Pan-European Forest Certification-project' (PEFC). Tegen die tijd kan het eerste gecertificeerde Finse hout geëxporteerd gaan worden.

Maleisië

Maleisië zet zich actief in voor de implementatie van de ITTO principes en criteria voor duurzaam bosbeheer. Het heeft daartoe in 1994 een nationaal overleg orgaan in het leven geroepen: The National Committee on Sustainable Forest Management. Dit Committee kwam met een lijst met 92 actiepunten die ondernomen moesten worden voor het bereiken van duurzaam bosbeheer volgens de principes van het ITTO. Men is nu bezig om de actiepunten verder uit te werken. In samenwerking met Stichting Keurhout is Maleisië bezig met het opzetten van een adequate chain-of-custody om gecertificeerd hout naar afzetmarkten als Nederland te volgen. Het hout dat als onderdeel van de test op de Nederlandse markt wordt afgezet is niet voorzien van

een certificaat maar van een 'verklaring'. In 1998 is er ongeveer 30.000 m³ van dit 'verklaringenhout' afgezet in Nederland. De relatief grote interesse voor dit hout kan een voorbode zijn van goede marktkansen voor gecertificeerd Maleisisch hout. Ook het systeem van de FSC heeft voet aan wal gezet in Maleisië: inmiddels is ruim 56.000 hectare bos FSC-gecertificeerd. Dit komt overeen met 0,2% van het totale bosareaal in Maleisië.

Canada

Vorig jaar berichtten we dat in 1998 waarschijnlijk de eerste Canadese bossen gecertificeerd zouden gaan worden volgens het CSA-systeem. Daar is het niet van gekomen. Dit jaar moet het echt gaan gebeuren: een recent onderzoek geeft aan dat in de loop van dit jaar ongeveer 5 miljoen hectare Canadees bos gecertificeerd zal worden. In 2001 zal naar verwachting al 48 miljoen hectare gecertificeerd zijn. In 2003 is dat naar verwachting toegenomen tot 72 miljoen hectare. Van deze 72 miljoen zal minstens 69 miljoen hectare gecertificeerd worden volgens het systeem van de Canadian Standards Organization (CSA). 8 miljoen hectare zal volgens de methode van FSC gecertificeerd worden; van deze bossen zal een gedeelte ook volgens de CSA-methodiek gecertificeerd worden. Om de sterke milieuaspecten van (gecertificeerd) hout uit te buiten heeft de Canadese houtsector een gezamenlijke campagne opgezet met als motto 'wood is good'. Deze campagne wijst onder andere op de gunstige milieueigenschappen van hout ten opzichte van andere materialen. Informatie is te vinden op de internet-site 'www.cwc.ca'.

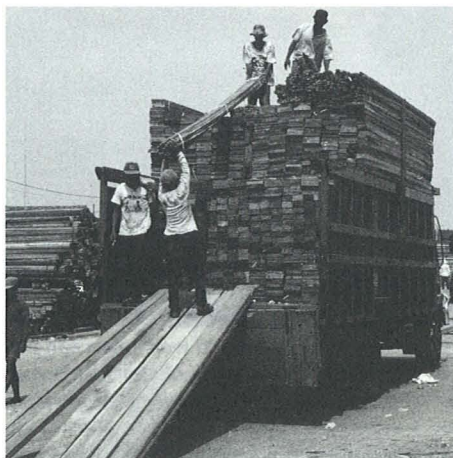
Verenigd Koninkrijk

In het Verenigd Koninkrijk gebeurt er veel op het gebied van duurzaam bosbeheer. Al langere tijd is hier een FSC-werkgroep actief. Deze heeft inmiddels een set van normen voor goed bosbeheer opgesteld. Die normen zijn goedgekeurd door het bestuur van de FSC in Mexico. Ook bestaat er al enkele jaren een '1995+Group', die is samengesteld uit bedrijven die zich inzetten voor een betere marktpositie van FSC-hout. De houtsector heeft voorts een herkomstlabel ('Woodmark') geïntroduceerd. Men zet hiermee een eenvoudiger alternatief voor certificering in de markt. Nog een andere ontwikkeling is het initiatief van de regering die de 'UK Forestry Standard' heeft opgezet. Die standaard verzamelt in één document alle maatregelen en beleidslijnen die betrekking hebben op bosbeheer in het Verenigd Koninkrijk. Op dit moment werken alle betrokken partijen, inclusief FSC en de '1995+Group', mee aan de implementatie van deze standaard. Deze implementatie wordt vormgegeven door het opzetten van de 'UK Woodland Assurance Scheme' (UKWAS). Verwacht wordt dat dit certificeringssysteem begin juni gereed zal komen. Daarna kan het systeem toegepast gaan worden. Met dit initiatief heeft de overheid een brug geslagen tussen partijen

die tot nu toe elkaars opponenten waren, met name het bedrijfsleven dat niet lid is van de '1995+ Group' en FSC. Het is niet onwaarschijnlijk dat het UKWAS door de FSC officieel erkend zal worden, zodat op termijn houtproducten met een UKWAS-certificaat ook een FSC-label mogen dragen. Overigens is de organisatie die de staatsbossen beheert, de 'Forest Enterprise', al bezig om op basis van de UKWAS 835.000 hectare bos te certificeren. Dit komt overeen met 35% van het bos in het Verenigd Koninkrijk. Het is daarom mogelijk dat al zeer binnenkort de certificering volgens het UKWAS-systeem gerealiseerd wordt.

Zweden

In januari 1998 keurde het bestuur van de FSC het Zweedse FSC-landenschema officieel goed. Enkele grote houtverwerkende bedrijven met eigen bossen zijn nu in sneltreinvaart bezig hun bossen te laten certificeren. Inmiddels is al 7,5 miljoen hectare gecertificeerd: voornamelijk bossen van grote bos- en houtondernemingen als Stora en Assidomän. Dit komt overeen met 27% van het Zweedse bosareaal. De meeste particuliere boscijneren konden zich niet verenigen met een aantal eisen die werden gesteld: zij zijn uit de FSC-werkgroep gestapt. Vervolgens hebben particuliere boscijneren een eigen certificeringssysteem opgezet genaamd 'Family Forest Certification' (FFC). Onder de Zweedse paraplu FFC zullen de zes samenwerkende boscijnerenvereniging hun eigen regionale certificeringssysteem

De weg naar certificering is lang en complex, maar 'waar een wil is ...'

ontwikkelen. Deze systemen zijn gebaseerd op ISO-14001 of EMAS procedures en hun eigen standaard voor duurzaam bosbeheer. Tenminste twee verenigingen hebben hun systeem al klaar en volgens deze systemen zijn reeds bossen gecertificeerd. Zij streven er naar om eind 1999 ca. 700.000 hectare bos gecertificeerd te hebben. FFC-certificering probeert om erkend te worden door het 'Pan-European Forest Certification' (PEFC) project in 1999, dus in 2000 zullen de Zweedse boscijneren in staat moeten zijn om gecertificeerd hout te leveren met het PEFC logo.

AFSLUITEND

De certificeringsvaart lijkt er nu echt in te komen. Meer en meer bossen worden gecertificeerd, behalve FSC komen nu ook andere certificeringssystemen op stoom en gecertificeerd hout vindt inmiddels zijn weg naar afnemers. Maar er zijn nog een paar hobbels te nemen.

Zo blijft ondanks voldoende vraag, en wereldwijd al 16 miljoen hectare gecertificeerd bos het aanbod een probleem. Dit is vooral een logistiek probleem: je kan pas van 'markt' spreken als er een continue stroom van een bepaald product op gang is gekomen. Het gaat erom dat een bepaalde houtsoort, van een bepaalde kwaliteit, van bepaalde afmetingen, voor een bepaalde prijs, etc. continu beschikbaar is. Dan pas kan je spreken van 'een markt'. Daar schort het nu nog aan bij het gecertificeerde hout dat wordt aangeboden. Voor het doen van investeringen is het nodig dat er 'een markt' is zoals die hierboven is beschreven. Alleen dan is er ook op lange termijn meer zekerheid te krijgen over de afzet en dus de inkomsten van het gecertificeerd hout.

Voor het creëren van 'een echte markt' is het belangrijk dat de opbrengst van het gecertificeerde hout in de juiste verhouding staat tot de kosten. Indien er noemenswaardige kosten gemaakt moeten worden om gecertificeerd hout op de markt te krijgen dan moet de opbrengst ook noemenswaardig hoger zijn wil het aantrekkelijk worden om te investeren. Dit prijsaspect is daarom misschien nog wel het meest cruciale aspect bij de marktintroductie van gecertificeerd hout. Centraal staat de vraag of de koper werkelijk bereid zal zijn om meer te gaan betalen voor gecertificeerd hout. Voorlopig lijkt dit nog niet zo zeker.

De markt voor gecertificeerd hout bevindt zich nog in de pioniersfase. Dit betekent dat de ontwikkelingen in principe nog alle kanten op kunnen. Een ding is zeker: samenwerking tussen alle partijen die 'iets willen' met duurzaam bosbeheer zal onontbeerlijk zijn om duurzaam bosbeheer en certificering ervan tot een succes te maken.

Ir R.C. de Boer

P.K. Mäki, M.Sc.(For.)

© Stichting Bos en Hout - ISSN: 1382-1113

¹: r.e. = Rondhoutequivalenten: De hoeveelheid rondhout (stammen) die nodig is om een bepaalde hoeveelheid product te maken, uitgedrukt in m³ rondhout zonder schors.

SBH STICHTING BOS EN HOUT

Stichting Bos en Hout
Bosrandweg 5
Postbus 253,
6700 AG Wageningen
tel.: 0317 - 424666
fax: 0317 - 410247
e-mail: mail@sbh.nl
www.sbh.nl